

Король М.М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Ужгородський національний університет

Посипанко О.А., магістр факультету
міжнародних економічних відносин
Ужгородський національний університет

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КИТАЮ

Король М.М., Посипанко О.А. Аналіз динаміки макроекономічних показників Китаю. У статті проаналізовано макроекономічні показники Китаю та проаналізовано фактори, що впливають на зміну структури економіки КНР. Також обґрунтовано фактори сповільнення розвитку китайської економіки та його вплив на світовий ВВП.

Ключові слова: Китай, світовий ВВП, ВВП (ППС), структура ВВП, сповільнення розвитку економіки Китаю, структурна трансформація економіки.

Король М.М., Посыпанко О.А. Анализ динамики макроэкономических показателей Китая. В статье представлена характеристика макроэкономических показателей Китая и проанализированы факторы, что влияют на изменение структуры экономики КНР. Также обосновано факторы замедления роста экономики Китая и его влияние на мировой ВВП.

Ключевые слова: Китай, мировой ВВП, ВВП (ППС), структура ВВП, замедление развития экономики Китая, структурная трансформация экономики.

Korol M.M., Posypanko O.A. Analysis of dynamic of Chinese macroeconomic indicators. The article highlights the analysis of the Chinese macroeconomic data and defines the factors that provoke the transformation in the Chinese economic structure. Also, Chinese economic slowdown and its impact on Global GDP are substantiated.

Key words: China, Global GDP, GDP (PPP), structure of GDP, Chinese economic slowdown, structural transformation of economy.

Постановка проблеми. Поява Китаю (як нового актора з потужним економічним потенціалом) призводить до серйозного ускладнення структури світового господарства. З одного боку, посилюється вплив КНР на світову економіку, збільшуючи значущість «китайського фактора» розвитку світового господарства, з іншого – посилюється вплив економічної глобалізації на китайську економіку.

Сповільнення темпів економічного зростання КНР, починаючи з 2010 року, викликало серйозну стурбованість у світі, оскільки зміни в динаміці зростання економіки Піднебесної впливають на стан багатьох світових товарних ринків, знижують попит на сировинні товари, дестабілізують розвиток світової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливу роль у теоретичному дослідженні сутності економічного розвитку Китаю відіграли праці таких учених-економістів: В. Кікченко, М. Таран, Ю. Присяжнюк, А. Трофимчук, І. Іващук, О. Мельник, О. Матусова та інші. Серед іноземних дослідників це питання досліджували М. Вейн, Морісон, Михеев, Луконін, Т. Кікучі тощо.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження структурних змін в економіці Китаю та його впливу на світову економіку шляхом аналізу сучасних макроекономічних показників КНР.

Виклад основних результатів. Комплексна програма розвитку КНР, стратегії та реформи були розглянуті й запроваджені на XII з'їзді КПК (вересень 1982 року). Результатом з'їзду стало ухвалення рішення про побудову соціалізму з китайською специфікою. У 1981 році перед початком п'ятирічки в Китаї були проголошені стратегічні цілі з підвищення ВВП до 2000 року, що зрештою були перевиконані (з 1980 по 2000 рік реальний ВВП зріс в 6,5 рази, середній темп зростання склав 9,8%). Темп зростання економіки протягом 2000–2008 рр. в середньому становив 10,4%, однак із 2008–2016 рр. сповільнився до 8,2% [10].

Сповільнюючись, але не втрачаючи провідних позицій, у 2016 році Китай здобув статус другої за розміром економіки після Сполучених Штатів Америки, збільшивши свою частку у світовому ВВП (в іноземній валюті), що склала 11,2 трлн. дол. США з приблизно 3% у 1980 році до 15% [10]. Протягом 12-ї п'ятирічки частка КНР в зростанні світового ВВП склала 30%, що є найвищим показником за останні роки [15]. Перше місце серед країн із найбільшим обсягом номінального ВВП посіли Сполучені Штати Америки – 18,6 трлн. дол. США, що становить 32% від загальносвітового показника, третє – Японія з ВВП обсягом 4,9 трлн.

дол. США та часткою 7% від світового ВВП [13].

У 2017 році, за оцінками МВФ, номінальний ВВП Китаю становив 12 014,61 млрд. дол. США, що свідчить про позитивну динаміку цього показника. Беручи до уваги дефлятор ВВП Китаю (що вперше з 1980 року є вищим 1 й склав 1,01856), то реальний ВВП КНР у 2017 році становить 11 795,68 млрд. дол. США [10].

Що стосується частки у світовому ВВП за ПКС, то у 2017 році Китай уже не вперше очолює рейтинг (рис. 1). Частка Китаю становила 18% 23 159,107 млрд. дол. США (що майже вдвічі нижче частки США в номінальному ВВП), питома вага Сполучених Штатів – 15% (19 390,600 млрд. дол. США), а на третьому місці опинилась Індія з часткою у 8% (9 459,002 млрд. дол. США) [10]. Разом топ-10 країн цього рейтингу становлять 61,4% від світового ВВП.

З огляду на дані МВФ, у 2016 році темпи економічного зростання Китаю, Сполучених Штатів та Японії склали 6,7% (-0,3 п. п.), 1,5% (-1,4 п. п.) та 1% (-0,1 п. п.) відповідно. У 2017 році темпи зростання цих економік пришвидшилися, зокрема в Китаї майже на 0,2 п. п., в Америці та Японії – на 0,7 п. п. [9].

Високі показники економічного зростання Китаю останні 6 років демонстрували негативну динаміку, що свідчить про сповільнення темпів економічного розвитку (рис. 2). Попри те, що у 2017 році ВВП Китаю підвищився до 6,9%, згідно з прогнозами МВФ тенденція сповільнення приросту ВВП Піднебесної продовжуватиметься [9]. Зокрема Економічний розвідувальний відділ (EIU) прогнозує, що реальний ріст ВВП Китаю буде значно сповільнений найближчим часом і у 2036 році буде збігатися з темпами зростання США [17, с. 8]. Аналізуючи дані МВФ, слід зауважити, що поступове зближення темпів росту цих країн справді помітне, проте як уповільнення Китаю, так і прискорення США достатні для зрівняння темпів, зростання цих економік не прогнозується до 2022 року. Середній темп приросту ВВП Китаю протягом 1980–2017 років

становив 9,6%, цей показник США становить 2,6%. Згідно з прогнозами МВФ, середня динаміка темпів ВВП КНР 2018–2022р. буде становити 6,08%, тоді як у США – 2% [9].

З огляду на реалії глобалізації перегляд існуючих моделей економічного розвитку КНР відбувається постійно. Від початку Азійської кризи в 1997 році, Китай прагнув покращувати ефективність і розпочав перехід від економіки, орієнтованої на ВВП і експорт, до стратегії добробуту і моделі зростання національного ринку.

У березні 2016 року на політичному рівні був схвалений новий п'ятирічний план економічного розвитку КНР, який у стратегічному аспекті є продовженням стратегії держави у забезпеченні «сталого розвитку економіки», «інноваційного зростання» і «модернізації економіки» [2, с. 25].

Головним компонентом плану є «реформа виробничо-збутової сфери економіки», що передбачає прийняття пакету стимулюючих заходів, які б дозволили запустити «новий попит» (на високоякісні товари і послуги) і «організувати» адекватну відпо-

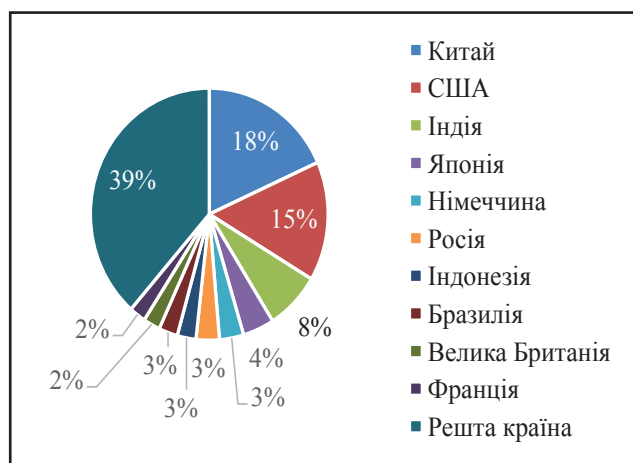

Рис. 1. Частка Топ-10 країн у світовому ВВП (ПКС) 2017 р.

Джерело: Розроблено автором на основі джерела [10]

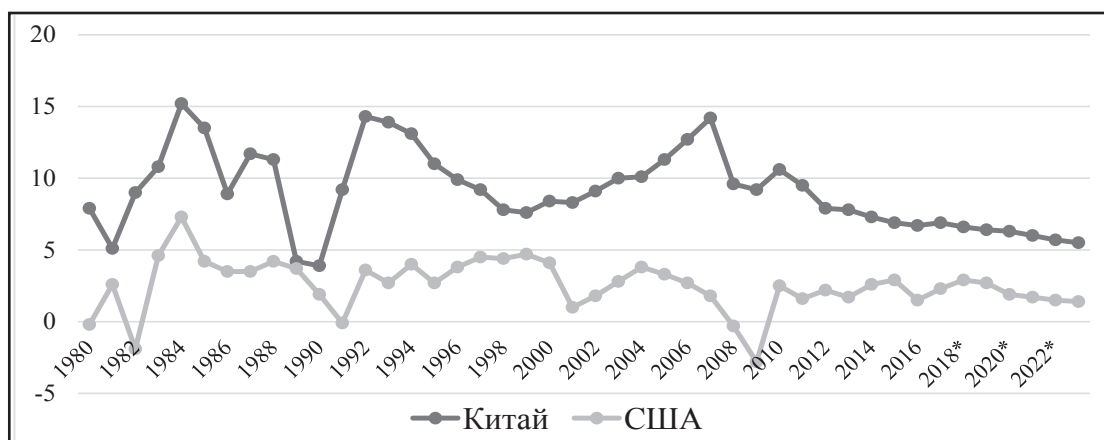

Рис. 2. Динаміка зростання ВВП Китаю та США 1980–2022 рр. (2018–2022р. – прогноз)

Джерело: Розроблено автором на основі джерела [9]

відь із боку «нової промисловості», що базується на інноваціях [2, с. 25].

Чимало науковців пов'язують уповільнення темпів розвитку Китаю з таким явищем, як «пастка середнього доходу». Це означає, що економіка, що розвивається (з низьким рівнем доходів) може трансформуватись в економіку із середнім рівнем доходу, але через неспроможність підтримувати високий рівень продуктивності (частково через неможливість вирішити структурну неефективність економіки), перехід до розвинутої економіки є значно ускладненим. Китай зараз може перебувати на аналогічному перехресті [20, с. 29].

Фактичний розмір економіки Китаю є предметом широких дебатів серед економістів. За даними МВФ (що включають цінові опитування Світового Банку), ціни на товари та послуги в Китаї становлять близько 52% від рівня цін у Сполучених Штатах [22]. Беручи до уваги паритет купівельної спроможності юаня, вартісний обсяг ВВП Китаю у 2016 році становить 21,3 трлн. дол. США. Дані МВФ скориговані за ПКС вказують на те, що Китай випередив Сполучені Штати ще в 2014 році й згідно з їхнім прогнозом до 2022 року економіка Китаю переважає США на 44,1%. За прогнозами МВФ середній приріст ВВП КНР 2011–2022 рр. буде становити 8,6%, тоді як приріст США складе 3,9%. У 2017 році ВВП ПКС Китаю становив 23 159,11 млрд. дол. США, що на 19,4% вище показника Сполучених Штатів (19 390,60 млрд. дол. США) [10].

Формування доданої вартості в економіках найбільш розвинутих країн упродовж останніх 20 років відбувається в бік розширення третинного сектора. Так, у 2016 році у США, Німеччині частка послуг

у структурі ВВП складає від 69% (Німеччина) до 79% (США). Частка ж аграрного сектора є незначною (1 % ВВП у Німеччині та в США) [21].

Як уже було зазначено, для розвинутих країн більш характерним є домінування в структурі ВВП третинного сектора, зокрема його частка у ВВП країн Організації економічного співробітництва і розвитку в середньому становить 70%. Обслуговуючий сектор Китаю у 2017 році склав 51,6% від ВВП, що вказує на значні перспективи росту, оскільки питома вага сектора послуг у забезпеченні економічного зростання становить 58,8%, що на 22,5 п. п. більше, ніж частка промисловості [3, с. 35]. Ця точка зору додатково підтверджується доповіддю від дослідників у Китайській академії соціальних наук, прогнозуючи, що до 2020 року сектор послуг становитиме 55% загального національного виробництва [11, с. 40].

Протягом 2010–2017 років частка послуг у структурі ВВП Піднебесної збільшилася з 43,1% до 51,6%, (на 8,5 п. п.), тоді як питома вага промисловості у складі ВВП скоротилася з 46,7% до 40,5% (на 6,2 п. п.) (рис.3). Додана вартість у сфері послуг досягла 42,70 трлн. юанів (+ 8,0%). Темпи приросту цього сектора вкотре перевищили динаміку збільшення ВВП [3, с. 37]. Середня динаміка зростання частки послуг в структурі ВВП Китаю протягом 2010–2017 років становила 2,65 %. У 2017 році частка послуг у структурі ВВП Піднебесної залишилась незмінною, частка сільського господарства продовжує зменшуватись, тоді як питома вага промисловості (наперекір тенденції, що утвердилася з 2012 року) підвищилася на 0,7 п. п.

Нова тенденція поступового перетворення сектора послуг у головний драйвер економічного

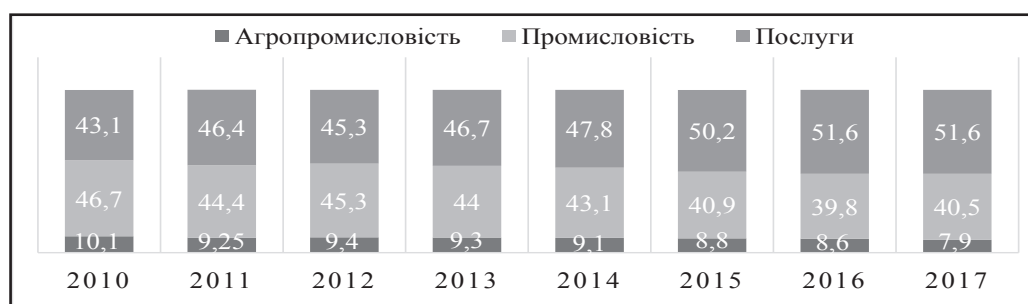

Рис. 3. Структура ВВП Китаю 2010-2017 рр.

Джерело: Розроблено автором на основі джерел [13; 3 с.15]

зростання Китаю відображає ту обставину, що китайське «суспільне споживання» переходить до наступної фази розвитку, коли на тлі задоволення потреб у споживчих товарах зростає потреба в пізніх нових, наприклад, поїздках за кордон [2, с. 26].

Крім того, згідно з публікацією 2015 року Огляд фінансів китайських домогосподарств, середній клас Китаю виріс до 204 мільйонів осіб, що контролює загальне багатство близько 28,3 трильйонів юанів (4,5 трильйони доларів США), що переважає показники США та Японії, де середній клас є най-

більш численним у світі. Саме тому Китай набуває статусу чи не найбільшого у світі споживчого ринку високоякісних продуктів, що є ще однією перевагою для залучення іноземних інвесторів [12, с. 55].

У 2017 році номінальний нерозподілений дохід на душу населення в КНР склав 36 396 юанів, що становить приблизно 5 459,4 дол. США. Для порівняння: цей показник у Сполучених Штатах Америки за аналогічний період становив 39 155 дол. США [14]. Приріст цього показника в Китаї у 2017 році склав 8,3%, що на 1,0 п. п. вище за показник 2016 року (рис. 4).

Протягом 2011–2017 рр. наявний дохід на душу населення в КНР демонструє позитивну динаміку із середньорічним темпом зростання 8,9%, що перевищує темпи зростання ВВП. Однак протягом 2012–2014 років динаміка приросту цього показника становила 9,8%, тоді як з 2015–2017 рр. – 8,06%, що свідчить про сповільнення темпів приросту доходу.

За критеріями Світового банку, Китай належить до групи країн із «вищим середнім рівнем доходу» за показником ВВП на душу населення, що у 2017 році зріс на 5,8% і становив 8 643,107 дол. США. Для порівняння: Гонконг належить до країн із високим рівнем доходу – 43 527,9 дол. США у 2016 та 46 109,124 дол. США в 2017 році. Слід також зауважити, що у 2017 році частка Піднебесної в загальному показнику ВВП країн, що належать до групи з таким рівнем доходу, становить 51% [17; 10].

Підвищення фактичного доходу сприяє підвищенню купівельної спроможності споживачів, чого

й намагається досягнути КНР. Вартість покупок збільшується із збільшенням чистого доходу, однак це залежить від темпів інфляції. Якщо чистий дохід зростає швидше, ніж ціни, то купівельна спроможність завжди зростатиме.

Згідно з даними МВФ, індекс зміни споживчих цін у Китаї у 2017 році становив 1,6%, що є невисоким темпом інфляції. Загалом, у період з 2011–2017 роки рівень інфляції становив 2,6–1,4 %, за винятком 2011 року (5,4%). Найвищий показник інфляції в Китаї з 1980 по 2017 рік був зафіксований у 1989 році й становив 28,4% [10].

Характерною рисою китайської економіки, яка дає змогу поєднувати низьку цінову динаміку з рекордними темпами зростання, вважається стабільно висока норма інвестицій. Її середнє значення протягом останніх десяти років становило 40% [10].

Зворотна залежність між інвестиціями та динамікою цін пояснюється тим, що інвестиційні витрати,

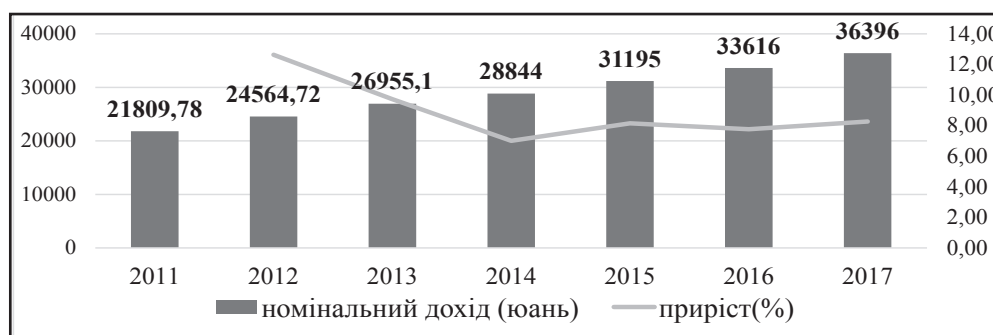

Рис. 4. Обсяг та приріст наявного доходу в Китаї (2011–2017)

Джерело: [19]

на відміну від споживчих, безпосередньо впливають на виробничий потенціал економіки. Останній в умовах зростання збільшується, автоматично розширюючи пропозицію товарів і послуг, а також знижуючи цінову динаміку. При цьому забезпечується підвищення продуктивності праці. Саме воно, на думку експертів, є одним із головних чинників уповільнення інфляції для Китаю.

Китай історично підтримував високий рівень заощаджень. Від початку реформ у 1979 році внутрішні заощадження у співвідношенні з ВВП склали 32%, а 2008 році цей показник сягнув найвищого рівня й становив 52,34% [10]. Проте більшість китайських заощаджень протягом цього періоду були сформовані прибутками державних підприємств, які використовувались центральним урядом для внутрішніх інвестицій. Економічні реформи, що включали децентралізацію економічного виробництва, призвели до значного зростання китайських домогосподарств та корпоративних заощаджень. У результаті валові заощадження Китаю у співвідношенні з ВВП є вищими, ніж у більшості розвинутих країн й 2017 році становили майже 46% від ВВП, що на 26 п. п. пунктів вище, ніж середній показник у світі, зокрема за рахунок сектора домогосподарств

(табл. 1) (частка збереження домогосподарств від чистого прибутку – 35,3%) [8, с. 43; 20, с. 7].

На думку В. Морісона, низький рівень приватного споживання відносно ВВП здебільшого зумовлений двома основними факторами: грошово-кредитною політикою Китаю та відсутністю адекватної системи соціального захисту. Китайський уряд обмежує експорт капіталу. Як наслідок, значна частина заощаджень китайських домогосподарств «осіла» у вітчизняних банках. Китайський уряд контролює процентну ставку за депозитами, що, як правило, нижча за рівень інфляції, тому мотивує до пошуку інших методів збереження коштів, зокрема інвестиції (до прикладу в нерухомість) всередині або ж за межами країни [20, с. 35].

Згідно з даними таблиці, з 2011 по 2017 рік валові внутрішні заощадження Китаю становили найбільшу частку від ВВП. Варто вказати на поступове зростання рівня споживання в КНР: якщо у 2011 році цей показник становив 36% від ВВП, то в 2016 році зріс на 3 п.п. (на 3,05%) й становив 39,1%, однак у 2017 році частка споживання скоротилась на 0,1 п. п. або на 0,26%. Середній темп приросту цього показника за аналізований період склав 1,43%. Із 2011 по 2017 рік темп скорочення частки

Частка інвестицій, заощаджень та споживання від ВВП розвинутих країн та Китаю 2011–2017 рр., (%)

		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Китай	Інвестиції	48,01	47,18	47,25	46,78	44,75	44,09	44,41
	Заощадження	49,82	49,69	48,79	49,02	47,46	45,84	45,84
	Споживання	35,92	36,70	36,81	37,48	38,05	39,21	39,11
США		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Інвестиції	18,55	19,35	19,76	20,01	20,35	19,70	19,78
	Заощадження	15,69	17,71	18,28	19,19	19,11	18,60	17,45
Японія		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Інвестиції	22,10	22,65	23,19	23,88	23,90	23,35	23,97
	Заощадження	24,21	23,62	24,08	24,64	26,99	27,22	27,98
Німеччина		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Інвестиції	21,08	19,31	19,46	19,76	19,24	19,11	19,65
	Заощадження	27,17	26,33	26,20	27,04	27,57	27,60	27,70
	Споживання	55,33	55,76	55,40	54,53	53,94	53,62	53,12

Джерело: Розроблено автором на основі джерел [10; 21; 4; 5; 6; 7]

заощаджень у співвідношенні з ВВП становив 1,4%, темпи скорочення інвестицій склали 1,3%. Протягом проаналізованого періоду найбільш суттєве скорочення заощаджень відбулось у 2016 році на 3,41%, а інвестицій – у 2015 році на 4,34%.

Як вказують дані таблиці, упродовж останніх десятиліть розвинуті країни розширювали споживання знижуючи заощадження. Найбільшу частку споживання у співвідношенні з ВВП серед указаних економік має США (69,08%, що на 0,05 п. п. нижче показника 2016 року). У Японії цей показник змінив негативну динаміку, що триває з 2014 року, приростом на 0,51 п.п. й склав 55,50%. У середньому з 2011 по 2017 рік частка споживання домогосподарств у Японії зменшувалася на 0,7%; та ж ситуація і в Німеччині.

Високий рівень заощаджень є характерним для більшості успішних висхідних країн у зв'язку з низькою вартістю робочої сили та невисокою купівельною спроможністю населення. Бурхливе зростання економіки країн Азії обумовлене стратегією розвитку, орієнтованою на експорт, котра може стати причиною структурних деформацій в економіці. Відсутність в Азії «безпечного» механізму інвестування стало причиною відтоку капіталу в Сполучені Штати і Європу. Саме тому в більшості розвинутих країн (США зокрема) наявний дефіцит поточних операцій, тоді як у країнах із перехідною економікою ситуація протилежна [18, с. 3].

У 2018 році, згідно з даними МВФ, ВВП складе 87,51 трлн. дол. США що в півтори рази менше прогнозованого обсягу ВВП по ПКС – 134,98 трлн. дол. США. Китай та Сполучені Штати Америки залиша-

тимуться найбільшими економіками у 2018 році як за номінальним, так і за показником по ПКС (рис. 5).

Питома вага США в номінальному світовому ВВП складе 23,3%(20,41 трлн. дол. США), частка Китаю становитиме 16,1%(25,24 трлн. дол. США), а Японії – 5,9% (5,62 трлн. дол. США). Щодо ВВП за ПКС, то частка Китаю зросте до 18,7 %, питома вага США скоротиться до 15,12%. Третім у цьому рейтингу є показник Індії, котрий у 2018 році зросте до 7,69% [10]. Також у 2018 році питома вага топ-10 країн у рейтингу ВВП за ПКС скоротиться до 50,01%.

Спираючись на прогнози МВФ авторитетних, у 2018 році приріст ВВП Піднебесної у 2018 році буде в середньому становити 6,5% [10]. Такі очікування є своєрідним продовженням довготермінового тренду сповільнення економічного розвитку. У 2018 році основними драйверами зростання залишатиметься розширення сектора послуг, додана вартість котрого після тривалого періоду росту становить більше половини ВВП Китаю. Наявні структурні деформації економіки накопичені за роки прискореного зростання, на думку науковців, тримає Китай «в пастці середнього доходу», тому у 2018 році продовжиться здійснення політичних реформ основною метою котрих є стабільність та розвиток високоякісного виробництва. Одним із таких прикладів є ініціатива «Один пояс – один шлях», котра, окрім того, що виводить китайську продукцію на нові ринки та налагоджує міжнародні зносини Китаю з країнами учасниками проекту, вирішує проблему надлишкових потужностей, зокрема в сталеварній промисловості, де здебільшого зосередженні державні підприємства (у зв'язку з тим,

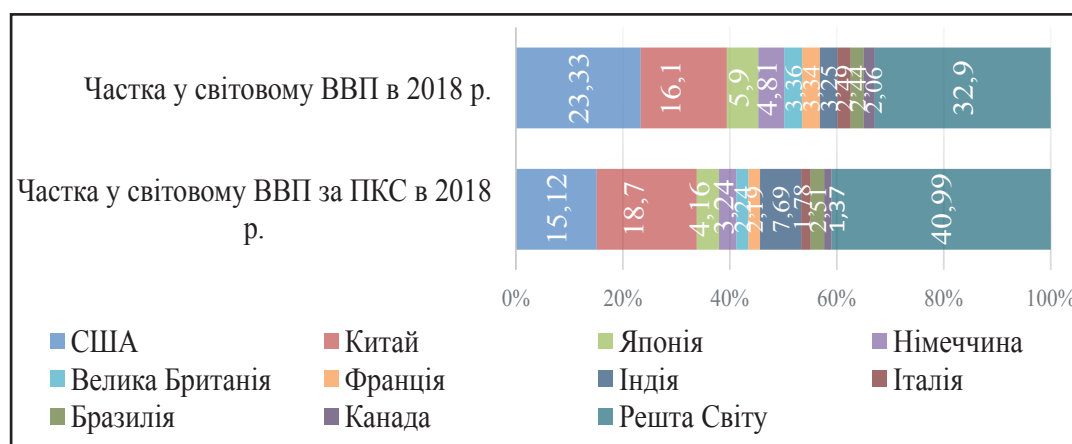

Рис. 5. Прогноз частки країн у світовому ВВП та ВВП за PKS в 2018 році

Розроблено автором на основі джерела: [10]

що цей проект передбачає розбудову транспортної інфраструктури).

Беручи до уваги підвищення середнього рівня заробітної плати для подолання зростання витрат виробництва та підвищення його продуктивності, Китай обрав шлях удосконалення виробничого процесу за рахунок розвитку інноваційної сфери та підвищення витрат на НДДКР. Вдалим прикладом є програма «Зроблено в Китаї 2025», прийнята в 2015 році. Цілями програми є повноцінний апгрейд китайської промисловості, підвищення її ефективності та інтегрованості. Державна підтримка надаватиметься через пряме фінансування високотехнологічного виробництва, пільги для працюючих в інноваційних парках, податкові пільги для хай-тек виробників та ІТ та створення центрів інноваційного виробництва. Для фінансування вже створено Фонд Пердого Виробництва (2,7 млрд. євро) та Національний фонд інтегрованих мікросхем одержав (19 млрд. євро) [1].

Висновки. Проаналізувавши макроекономічні показники Китаю, можна зробити висновок про продовження сповільнення китайської економіки зі збереженням провідних позицій серед країн за часткою у світовому ВВП та питомою вагою в зростанні світової економіки.

У структурі ВВП помітні тенденції підвищення питомої ваги третинного сектора, поступове зростання рівня споживання та зниження рівня збереження населення. Попри високі темпи економічного розвитку в Китаї зберігається низький рівень інфляції, що пояснюється високим рівнем інвестицій у співвідношенні з ВВП. Зростання номінального доходу та рівня споживання пов'язують з успіхом запровадження «нової економіки» й зростаючим потенціалом китайського споживчого ринку.

Прогнози, попри загалом негативну тенденцію динаміки приросту ВВП (у 2017 році темп приросту підвищився на 0,2 п. п. і становив 6,9%) та зростаючі суперечки щодо впливу цього явища на світову економіку, поки є доволі нейтральними: відбувається перебалансування економіки Піднебесної, на яку вказує скорочення темпів росту економіки, проте залежно від спроможності уряду Китаю впоратись із проблемами набутими протягом років прискореного зростання, загрозами, що виникають у зв'язку з високою інтеграцією країни у світогосподарські зв'язки та залежності від світового фінансового середовища та світових ринків сповільнення КНР може трансформуватись у стабільний помірний розвиток.

Список літератури:

1. Грицевич С. ЗРОБЛЕНО В КИТАЇ 2025 / Веб-сайт Асоціація Підприємств Промислової Автоматизації України. URL: <https://appau.org.ua/info/2025-zrobлено-v-kytai-2025/> - 17.01.2017.
2. Міхеев В., Луконін С. Китай нові тренди розвитку на рубежі 2015–2016 рр. / Світова економіка та міжнародні відносини. – 2016. – Т. 60 – № 6. – С. 24-34. DOI: 10.20542/0131-2227-2016-60-6-24-3499.
3. Торгове представництво Російської Федерації в Китайській Народній Республіці. Річний огляд стану економіки і основних напрямів зовнішньоекономічної діяльності Китайської Народної Республіки. Пекін, 2018. С. 157 URL: <http://91.206.121.217/ТрАпи/Upload/ea196f3e-82cc-4041-923fee982b441baa/%D0%9E%D0%B1%D0%B7%D0%BE%D1%80%D1%8D%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B8%2017.%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B4%20%D0%9A%D0%9D%D0%A0%20.docx>.
4. CEIC Data. China Private Consumption Expenditure (Yearly). 1957. 2017. URL.: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/china/private-consumption-expenditure>.
5. FRED Economic data. Private Final Consumption Expenditure in Germany (quarterly) 1970–2018. URL: <https://fred.stlouisfed.org/series/DEUPFCEQDSMEI>.
6. FRED Economic data. Private Final Consumption Expenditure in Japan (quarterly) 1970–2018. URL: <https://fred.stlouisfed.org/series/JPNPFCEADSMEI>.

7. FRED Economic data. Private Final Consumption Expenditure in the United States of America (quarterly) 1970–2018. URL: <https://fred.stlouisfed.org/series/USAPFCEQDSMEI#0>.
8. International Monetary Fund. Asia and Pacific Dept People's Republic Of China 2017 Article I/By The Executive Director For The People's Republic Of China. 92 c. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2017/08/15/People-s-Republic-of-China-2017-Article-IV-Consultation-Press-Release-Staff-Report-and-45170>.
9. International Monetary Fund. Real GDP growth (Annual percent change). April, 2018. 1980–2023 (Estimated) URL: http://www.imf.org/external/datamapper/export/excel.php?indicator=NGDP_RPCH.
10. International Monetary Fund. World Economic Outlook Database (1980–2022) (Estimated). April, 2018. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2018/01/weodata/WEOApr2018all.xls>.
11. KPMG. Global china practice china outlook 2016. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/pdf/2016/03/china-outlook-2016.pdf>.
12. KPMG. Global china practice china outlook 2018. URL: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cn/pdf/en/2018/03/china-outlook-2018.pdf>.
13. Statista – The portal for statistics. China: Composition of GDP (gross domestic product) across economic sectors from 2006 to 2016. URL: <https://www.statista.com/statistics/270325/distribution-of-gross-domestic-product-gdp-across-economic-sectors-in-china>.
14. Statista. Per capita disposable personal income in the United States from 2000 to 2017. online statistics, market research and business intelligence portal URL: <https://www.statista.com/statistics/710215/us-disposable-income-per-capita>.
15. The state council of People Republic of China. China's growing contribution to world economy. Jan 14, 2017 4:43 PM. URL: http://english.gov.cn/news/top_news/2017/01/14/content_281475541536155.htm.
16. The World Bank Group. The World Bank Gross domestic product 2016. April 20, 2018 URL: <http://databank.worldbank.org/data/download/GDP.xls>.
17. The World Bank Group. World Bank Country and Lending Groups. URL: <https://datahelpdesk.worldbank.org/knowledgebase/articles/906519-world-bank-country-and-lending-groups>.
18. Tomoo Kikuchi The prospects of international economic order in asia pacific: japan's perspective / Senior Research Fellow, Centre on Asia and Globalisation, Lee Kuan Yew School of Public Policy, National University of Singapore 8 c. URL: http://valdaiclub.com/files/11407/#30VALDAI_PAPERS. October, 2015.
19. Trading Economics. China Disposable Income per Capita 1970–2017. URL: <https://tradingeconomics.com/china/disposable-personal-income>.
20. Wayne M. Morrison China's Economic Rise: History, Trends, Challenges, and Implications for the United States/ Congressional Research Service// Wayne M. Morrison Specialist in Asian Trade and Finance September 15, 2017. 47 c. URL: <https://fas.org/sgp/crs/row/RL33534.pdf>.
21. World Bank Group. World Development Indicators: Structure of output. (2005; 2016) URL: http://wdi.worldbank.org/AjaxDownload/FileDownloadHandler.ashx?filename=4.2_Structure_of_output.xls&filetype=excel.
22. World Bank, International Comparison Program database. World Bank Price level ratio of PPP conversion factor (GDP) to market exchange rate. URL: https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.PPPC.RF?locations=CN&view=map&year_high_desc=true.

УДК 339.9

Стефанків О.М., к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів
*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету*

Данилишин В.І., к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів
*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету*

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Стефанків О.М., Данилишин В.І. Вплив міжнародної торгівлі на національну економіку. Статтю присвячено дослідженню сучасного стану міжнародної торгівлі в Україні та її впливу на національне господарство. Досліджено динаміку показників експорту, імпорту та торговельного сальдо України за останні роки. Систематизовано основні проблеми та чинники розвитку міжнародної торгівлі.

Ключові слова: міжнародна торгівля, зовнішньоекономічна діяльність, експорт, імпорт, торговельне сальдо.

Стефанків О.М., Данилишин В.І. Влияние международной торговли на национальную экономику. Статья посвящена исследованию современного состояния международной торговли в Украине и ее влияния на национальное хозяйство. Исследована динамика показателей экспорта, импорта и торгового сальдо Украины за последние годы. Систематизированы основные проблемы и факторы развития международной торговли.

Ключевые слова: международная торговля, внешнеэкономическая деятельность, экспорт, импорт, торговое сальдо.